

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/18194-18210

CK-50

Sayı : 99074258-610-E.1 S 8
Konu : Soru Önergisi

25/01/2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.11.2017 tarihli ve 43452547-120.07-177549 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Mersin Milletvekili Serdal KUYUCUOĞLU'nun 7/18194, İstanbul Milletvekili Gülay YEDEKÇİ'nin 7/18195, Bolu Milletvekili Tanju ÖZCAN'nın 7/18196, Malatya Milletvekili Veli AĞBABA'nın 7/18197, İzmir Milletvekili Atila SERTEL'in 7/18198, 7/18199, İzmir Milletvekili Mustafa Ali BALBAY'ın 7/18200, İstanbul Milletvekili Filiz KERESTECİOĞLU'nun 7/18201, İzmir Milletvekili Murat BAKAN'ın 7/18202, Bursa Milletvekili Orhan SARIBAL'ın 7/18203, Hatay Milletvekili Mevlüt DUDU'nun 7/18204, İzmir Milletvekili Zeynep ALTIOK'un 7/18205, Şırnak Milletvekili Leyla BİRLİK'in 7/18206, Balıkesir Milletvekili İsmail OK'un 7/18207, 7/18208, 7/18209, 7/18210 esas numaralı yazılı soru önermeleri Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İsmet YILMAZ
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (20 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ YRD. DOÇ. DR. GÜLAY YEDEKÇİ'NİN 7/18195 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımızın eğitim politikaları ve öncelikleri; öğrencilerimizin millî, manevî, evrensel değerlere sahip, hem akademik hem de sosyal anlamda başarılı, teknolojik gelişmelere uyum sağlayabilen, kendisine, toplumuna ve farklı kültürlerle karşı yüksek düzeyde farkındalıkla saygı duymayı başarabilen hayata hazır, mutlu ve sağlıklı bireyler yetiştirmesini sağlamaktır.

Bakanlığımız, okullardaki eğitim kalitesini yükseltmek amacıyla yürüttüğü çalışmalarına devam etmektedir. Bu kapsamda paydaşlardan alınan görüş ve öneriler doğrultusunda güncellenen “ilkokul ve ortaokullarda uygulanan haftalık ders çizelgesi” 2017-2018 eğitim öğretim yılından itibaren uygulanmaya konulmuştur. Haftalık ders çizelgesinde öğrencilerimizin ilgi alanlarına göre yönelebilecekleri ve yeteneklerini keşfedebilecekleri 32 çeşit seçmeli derse yer verilmiştir. Ayrıca, çizelgede öğrencilerimizin, sanat etkinlikleri, sportif çalışmalar, sosyal ve kültürel etkinlikler, yabancı dil vb. çalışmaların yapılabilmesine ilişkin çalışmalara imkân sağlanmıştır. Yaşayan Diller ve Lehçeler dersi kapsamında Kurmanca, Zazaca, Adıgece, Abazaca, Lazca, Gürcüce, Boşnakça ve Arnavutça dersleri de okutulmaktadır.

İlkokullarda Yetiştirme Programı (İYEP), ilkokulların 3 ve 4. sınıflarına devam eden; sığınmacılar, göçmenler, geçici koruma altındaki çocuklar ile mevsimlik tarım işçileri gibi tüm dezavantajlı öğrenciler öncelikli olmak üzere eğitim ve öğretim yılı içinde çeşitli nedenlerle okuma, okuduğunu anlama, yazma ve temel matematik alanlarında yetersizliği görülen öğrencilerin bu alanlardaki eksik öğrenmelerinin giderilmesini amaçlayan bir yetiştirme programı olarak hazırlanmıştır. Pilot uygulama sonrası İYEP'in yurt genelinde ihtiyacı bulunan tüm 3 ve 4. sınıf öğrencilerine uygulanarak yaygınlaştırılması hedeflenmiştir.

Ülkemizin sosyo-ekonomik yapısı ve coğrafi şartları gereği birçok vatandaşımız yılın belirli dönemlerinde ikamet ettikleri yerleşim birimlerinden mevsimlik gezici tarım işçisi, göçer veya yarı göçer olarak yurdun farklı bölgelerine göç etmektedirler. Eğitim ve öğretim dönemine rastlayan bu göçler neticesinde zorunlu öğrenim çağındaki birçok çocuğumuzun eğitim ortamından uzaklaşmaları söz konusu olmaktadır. Bu durumdaki çocuklarımızın gittikleri yerlerde eğitim ve öğretim hakkından faydalandırılmaları önem arz etmektedir. Bakanlığımız bu öğrencilerin eğitime erişimlerinin önündeki sorunları çözmek amacıyla genelge yayınlamış ve söz konusu genelge kapsamında il ve ilçe merkezlerinde mevsimlik tarım işçisi takip ekipleri kurulmuştur. İl Milli Eğitim Müdürlüğü İl Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri Çocukları İzleme Komisyonunca hazırlanan dönem raporları izlenip değerlendirilmektedir.

Öğrencilerin okula devamsızlık oranları en fazla olan öncelikli 10 ilimize ziyaretler yapılarak geliştirilen veri toplama araçları ile il ve ilçelerdeki il milli eğitim müdürlüklerinde çalışanlar, kurum müdürleri, müdür yardımcıları, öğretmen ve velilerden devamsızlığın nedenlerine yönelik bilgiler toplanmıştır. Bu kapsamda 16-20 Ekim 2017 tarihleri arasında Şırnak, Bitlis, Ağrı, Edirne illerine saha ziyaretleri düzenlenmiştir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Tüm resmî okul öncesi eğitim kurumları ile ilkokul, ortaokul ve imam hatip ortaokullarında minimum standartları ölçüt alarak güçlü ve zayıf yönlerimizi belirleyip ihtiyaçlarımız doğrultusunda gerekli iyileştirici çalışmalarda bulunmak, eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve eğitim politikaları geliştirmek için Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Standartları Sistemi geliştirilmiştir. Bu sistem Eğitim Yönetimi, Öğrenme ve Öğretim Süreçleri ve Destek Hizmetleri (Sağlık, Güvenlik, Temizlik, Beslenme) olmak üzere 3 standart alan ve bu standart alanların içerisinde yer alan 9 standart ve 36 alt standarttan oluşmaktadır.

Bakanlığımızca, kaliteli kapsayıcı eğitim sağlanması yoluyla engeli olan çocukların (3-7 yaş arası) erken çocukluk eğitimine ve 1. sınıfa erişimlerini artırmak amacıyla "Engeli Olan Çocuklar İçin Kapsayıcı Erken Çocukluk Eğitimi Projesi" 29 Mayıs 2017 tarihinde başlamıştır. Proje ile engeli olan çocukların erken çocukluktan 1. sınıfın sonuna kadarki süreçte kaliteli kapsayıcı eğitim yoluyla sosyal yaşama katılımlarına katkı sağlamak ve uzun vadede ise istihdam edilmelerini ve ekonomik ve sosyal yaşama erişimlerini kolaylaştırmak hedeflenmektedir. 3 yıl sürecek olan proje 2020 yılında sona erecektir.

Bakanlığımızda yabancı dil eğitiminin etkinleştirilmesi ve öğrencilerimizin bu alanda yeterli eğitim alabilmeleri yönündeki çalışmalar ve projeler devam etmektedir.

Bu kapsamda;

- İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesine göre; yabancı dil (İngilizce, Almanca, Fransızca, Arapça) dersi ilkokul 2, 3 ve 4. sınıflarda haftada 2'şer saat, ortaokul 5 ve 6. sınıflarda haftada 3'er saat, 7 ve 8. sınıflarda haftada 4'er saat okutulmaktadır. Çizelgenin seçmeli dersler bölümünde de ortaokul 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda haftada 2'şer saat daha yabancı dil dersi okutulması sağlanmıştır.

- 5-8. sınıflarda haftada 2'şer saat yabancı dil dersine (İngilizce, Almanca, Fransızca, Arapça, İspanyolca, İtalyanca, Japonca, Rusça, Çince) Bakanlar Kurulu Kararı ile yer verilmiştir.

- 2013-2014 eğitim öğretim yılından itibaren yabancı dil eğitimi ilkokul 2. sınıftan itibaren uygulanmaya başlanmıştır. Ayrıca, Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğine göre ilkokullarda da yabancı dil derslerinin alan öğretmenlerince okutulması sağlanmıştır.

Ülkemizde okullaşma oranlarındaki bölgesel eşitsizliğin ortadan kaldırılması konusu Bakanlığımızın üzerinde durduğu önemli konulardan biri olup bu yönde önemli çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda il ziyaretleri yapılarak illerin okul ve derslik ihtiyacı yerinde tespit edilmekte ve il genelinde alınabilecek tedbirler görüşülmektedir. Bakanlığımız üst politika belgelerinde ve özellikle 10. Kalkınma Planında dezavantajlı bölgelerde okullaşma oranlarının artırılmasına yönelik olarak politikalar oluşturulmuş ve MEB 2017 programında bu politikalara tedbirler öngörülmüştür. Bu bağlamda 10. Kalkınma Planının 147 nci maddesinde; "İlk ve orta öğretimde başta engelliler ve kız çocukları olmak üzere tüm çocukların okula erişimi sağlanacak, sınıf tekrarı ve okul terki azaltılacaktır." şeklinde bir politika belirlenmiş, Millî Eğitim Bakanlığı 2017 Yılı Programında ise bu politikaya ilişkin; Tedbir 3: "Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretimde yerleşim yerleri itibarıyla fiziki altyapı ve donanım dağılımının dengeli olmasına yönelik orta vadeli bir yatırım planı hazırlanacaktır." şeklinde tedbir öngörülmüştür. Kalkınma Bakanlığının 10. Kalkınma Planı (2014-2018), MEB 2017 Yılı Programı ve MEB 2015-2019 Stratejik Planında bu konuya ilişkin mevcut durum analizlerinde PISA sonuçları geniş bir çerçevede ele alınmakta ve yorumlanmaktadır.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ülkemizin nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması için sektörün taleplerini dikkate alan Bakanlığımız, mesleki ve teknik eğitim alanında birçok uygulamayı hayata geçirmiştir.

Bu kapsamda;

- 6764 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikle yaygın mesleki eğitim kapsamında bulunan çıraklık eğitimi zorunlu örgün ortaöğretim kapsamına alınmıştır. İş başı eğitimi ile usta yetiştirilmesi sağlanarak sektörün nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması için önemli bir adım atılmıştır. Mesleki eğitim merkezlerinde verilen çıraklık eğitiminin zorunlu ortaöğretim kapsamına alınması ile hem okuyup hem de para kazanarak hayata erken atılmak isteyen gençlerimize ve ailelerine de yeni bir alternatif ortaöğretim imkânı sunulmuştur.

- Öğrencilerin işletmelerde gerçek iş ortamında yaptıkları beceri eğitimleri ve stajlar nitelikli bir mesleki eğitim için büyük önem arz etmektedir. İşletmelerde beceri eğitimi ve staj yaptırmakla yükümlü bulunan işletmeler tarafından öğrencilere ödenen asgari ücretin en az %30'una tekabül eden 380 TL'nin 2/3'ü olan 253 TL'sinin işverenlere devlet katkısı olarak ödenmesi sağlanarak daha fazla işletmenin, daha çok öğrenciye beceri eğitimi ve staj imkânı vermesinin önü açıldı.

- Üniversitelerin ön lisans programlarına sınavsız geçiş uygulamasına son verilerek, bunun yerine öğrenim gördüğü alanda ön lisans programlarına devam etmek isteyenlere ilave puan uygulamasına geçilmiştir. Yapılan bu değişiklikle meslek liselerinde ve meslek yüksekokullarında verilen eğitimin kalitesinin yükseltilmesi ve böylece daha nitelikli işgücü yetiştirilmesine imkân tanınmıştır.

- Mesleki ve teknik ortaöğretim okullarına devam eden öğrenciler, alan eğitimine başladıkları andan itibaren mezun oluncaya kadar iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı sigortalanmıştır.

- Bu güne kadar yalnızca 3795 sayılı Kanunda belirtilen mesleki ve teknik eğitim okul türlerinden mezunlara teknisyen unvanı verilmekte iken 6764 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikle bundan böyle tüm meslek lisesi mezunlarına da teknisyen unvanı verilmesi sağlanmıştır.

- Mesleki ve teknik ortaöğretimde 53 meslek alanı ve bu alanlara ait 199 meslek dalının öğretim programlarının tamamı ulusal ve uluslararası meslek standartları, sektörün talepleri, bilimsel ve teknolojik gelişmeler gözetilerek ilgili alan uzmanları, sektör, meslek kuruluşu, üniversite ve diğer paydaş temsilcilerinin katkı ve katılımları ile modüler yapıda kazanımlara dayalı olarak güncellenmiştir.

- Toplumdaki mesleki ve teknik eğitim algısına olumlu katkı sağlamak, sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünü sektörle iş birliği içinde yetiştirmek, sektörle iş birliği açısından örnek okul modeli oluşturmak, sektörün mesleki ve teknik eğitime olan ilgisini ve desteğini artırmak, başarılı öğrencilerin yükseköğretim görerek alanında uzmanlaşmasına temel oluşturmak amacıyla Ülkemizde belirli bir sektörün öne çıktığı ve yoğunlaştığı merkezlerde sadece bu sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücünü yetiştirmek üzere "bir meslek alanında" eğitim verilen tematik mesleki ve teknik Anadolu liseleri açılmıştır.

- Mesleki ve teknik eğitimde okul-sektör işbirliğini güçlendirmek, sektörün ve ilgili tüm paydaşların yerel düzeyde mesleki ve teknik eğitimin gelişimine katkılarını sağlamak, mezunların istihdamını kolaylaştırmak, öğrencilerin işletmelerde beceri eğitimi ve staj imkânlarını artırmak, eğitim ortamlarının iyileştirilmesinde yerel kuruluşların desteğini almak, öğretmenlerin mesleki gelişimleri için işletmelerde işbaşı eğitim şeklinde hizmetiçi eğitim imkanlarını artırmak amacıyla okul müdürlerinin, il/ilçe milli eğitim temsilcilerinin, sektör ve meslek kuruluşu temsilcilerinin, üniversite, belediye ve ilgili diğer kamu ve özel

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

kurum ve kuruluş temsilcilerinin üye olarak yer aldığı Türkiye genelinde tüm il ve ilçelerde “Mesleki ve Teknik Eğitim Okul Yönetim Kurulları” oluşturulmuştur.

- İşletmelerin kendi ihtiyaçlarına uygun nitelikli işgücünü bizzat kendi işletmelerinde yetiştirebilmelerini temin etmek amacıyla organize sanayi bölgelerinde (OSB) kapsama dâhil meslek alanlarında eğitim öğretim faaliyeti gösteren özel meslek liselerine öğrenci başına alanlara göre 4.270 TL ile 6.900 TL arasında değişen tutarlarda devlet teşviki sağlanmaktadır.

- Ülkemizin havacılık alanında kaydettiği gelişme ve büyümeye paralel olarak havacılık sektöründe önümüzdeki süreçte ortaya çıkacak nitelikli işgücü ihtiyacını karşılamak üzere Sivil Havacılık alanı Yer Hizmetleri meslek dalı öğretim programı hazırlanarak Ankara, İstanbul ve Rize illerinde bulunan 8 mesleki ve teknik ortaöğretim okulu bünyesinde Sivil Havacılık alanı Yer Hizmetleri dalında eğitim verilmeye başlanmıştır.

- Maden sektöründe ihtiyaç duyulan nitelikli meslek elemanlarının yetiştirilmesi amacıyla Maden Teknolojisi alanı öğretim programı hazırlanmıştır. Ankara, Artvin, Bilecik, Eskişehir, Kütahya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Sivas, Tekirdağ ve Zonguldak illerinde bulunan 13 mesleki ve teknik ortaöğretim okulu bünyesinde Madencilik Teknolojisi alanı Madencilik dalında eğitim verilmeye başlanmıştır.

- Güneş ve rüzgâr zengini Türkiye’de yenilenebilir enerjinin ilk kurumu olacak ve elektrik, ısıtma gibi kullanılan tüm enerjisini güneş ve rüzgârdan sağlayacak çevre dostu Cezeri Yeşil Teknoloji Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi 2017-2018 eğitim öğretim yılından itibaren Ankara ili Etimesgut ilçesinde faaliyete geçirilmiştir. Bu okulumuz; yüksek enerji verimliliği sağlayan altyapısına sahip olup diğer liselere göre toplamda en az yüzde 80 enerji verimliliği sağlayacak, ayrıca ısıtma, soğutma, aydınlatma ve havalandırma sistemleri için gereken enerji güneş panelleri ve rüzgar türbinlerinden üretilmektedir. Gelişmiş arıtma kapasitesine sahip sulama sistemleriyle de atık su ve yağmur suyunun geri dönüşümünden yüzde 70 oranında verimlilik sağlamaktadır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile iş birliği içerisinde diğer kamu kurum ve kuruluşlara iyi örnek oluşturan bu okul örnekleri diğer illere de yaygınlaştırılacaktır.

Bakanlığımıza bağlı resmi okullarımızda olduğu gibi özel okullarımızda da Talim ve Terbiye Kurulunca onaylanmış müfredat programlarına uygun şekilde eğitim öğretim faaliyetleri yürütülmektedir. Öğrenci başarı değerlendirmeleri ise ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılmaktadır. Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin 2 nci fıkrasının (ö) bendinde; “Dönüşüm programına alınan ve mevcut binalarında veya farklı binalarda okul açmak amacıyla başvuran kurucular 2018-2019 eğitim öğretim yılı bitimine kadar okul binalarını Genel Müdürlükçe belirlenerek internet sayfasında yayınlanan standartlara uygun hale getireceğine veya standartlara uygun başka bir binaya nakil yapacağına ilişkin noter onaylı dönüşüm taahhütnamesi istenir.” ifadesine yer verilmiştir.

Ayrıca 5580 sayılı Kanunun GEÇİCİ MADDE 5-(Ek: 1/3/2014-6528/13 md.) “Bakanlık, bunlardan 1/9/2015 tarihine kadar başvuranları, belirlenecek esaslara göre uygun görülmesi hâlinde öğretim kurumlarına dönüşüm programına alır. Dönüşüm programına alınan kurumların, 2018-2019 eğitim öğretim yılının bitimine kadar mevzuatta öngörülen şartları karşılamaları kaydıyla dönüşebilecekleri okul ve diğer kurum türleri ile dönüşüm esas ve usulleri Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.” hükmü uygulanmaktadır.